

Розрахунки економічної ефективності показали, що від корів I групи одержано молока базисної жирності 2152 кг, а II групи – 3099 кг при реалізаційній ціні за 1 кг молока – 3,2 грн. Реалізаційна вартість молока склала 6886 грн для першої групи і 9917 грн – для другої при собівартості 190 і 212 грн/ц і рентабельності 68,4 % і 50,9 % відповідно. Слід підкреслити, що собівартість молока при 2-х кратному доїнні менша, а рентабельність вища на 17,5 %, ніж при 4-х кратному, оскільки зростають затрати електроенергії та водоресурсів, а значить збільшуються загальні затрати. Проте при 4-х кратному доїнні отримано вищі надої і більший прибуток від реалізації молока на 550 грн від корови.

Оцінка 2-х і 4-х кратного доїння високопродуктивних корів у перші 100 днів лактації (фаза роздою) свідчить про переваги 4-х кратного доїння в цей період як за отриманими надоями, так і за прибутками.

Даний технологічний прийом сприяє росту продуктивності впродовж лактації, підтверджує необхідність виділяти окрему технологічну групу роздою, що підвищує ефективність використання високопродуктивних молочних корів.

УДК 636.2:636.084

ВПЛИВ ПРИРОДНОЇ МІНЕРАЛЬНОЇ ДОБАВКИ НА ОБМІННІ ПРОЦЕСИ В ОРГАНІЗМІ БУГАЙЦІВ

Ю. С. Фурманець, В. В. Першута
Інститут сільського господарства Західного Полісся НААН

Питанням годівлі різних статевовікових груп великої рогатої худоби м'ясного напрямку продуктивності у нашій країні приділяється не достатньо уваги. Проте питання забезпечення населення країни повноцінною яловичиною стоїть надзвичайно гостро, а одержати таку можна лише за рахунок вирощування на м'ясо та відгодівлі молодняку великої рогатої худоби спеціалізованих м'ясних порід. Достеменно відомо, що говорити про збалансовану годівлю не можна, не забезпечивши тварин повноцінним білком, джерелом якого у м'ясному скотарстві можуть бути високобілкові рослинні корми, а більш дешевого джерела мінеральних речовин, ніж природні мінерали, годі й шукати.

Отже, вивчення продуктивних якостей та трансформації поживних речовин в організмі бугайців абердин-ангуської породи за використання у їх раціоні різних джерел рослинного білка та місцевих природних мінералів (цеолітових туфів) є актуальним як з наукової, так і з практичної точки зору.

З цією метою в умовах племзаводу ДП ДГ «Тучинське» Гощанського району Рівненської області було проведено експериментальні досліджен-

ня на 4-х групах бугайців-аналогів (11–12-місячного віку) абердин-ангуської породи по 8 гол у кожній у зимово-стійловий період із вивчення ефективності використання у складі комбікорму зернобобових культур (гороху, кормових бобів, люпину, сої) та різних кількостей цеолітових туфів Берестовецького родовища Рівненської області.

Всі фактори, які мають вплив на продуктивність відгодівельних тварин, за винятком годівлі, були у піддослідних групах однаковими. Піддослідні групи тварин різнилися між собою лише у годівлі за набором компонентів у комбікормі. Для балансування мінеральної частини раціону до комбікорму вводили туфи.

Як показали результати досліджень, середньодобові прирости живої маси бугайців дослідних груп перевищували контрольних тварин у середньому на 54 г, або 6,5 % (1-й дослід), та на 29 г, або 3,1 % (2-й дослід). Вірогідне підвищення середньодобових приростів живої маси бугайців дослідних груп порівняно до контрольної на 29–101,7 г, або 3,1–12,2 %, відповідно у першому і другому досліді зумовлено згодовуванням бичкам II, III і IV дослідних груп взамін подрібненого зерна гороху відповідно зерна кормових бобів, сої і люпину та ведення у другому досліді до комбікорму тварин дослідних груп цеолітовмісних туфів.

При цьому найвищі середньодобові прирости нами виявлено у бугайців III-ї дослідної групи як у 1-му (937 г), так і в у 2-му (1029 г) досліді, які відповідно отримували у складі комбікорму 15 % прожареного і подрібненого зерна сої сорту Юг 30 та 3,5 % туфів Берестовецького родовища Рівненської області.

Як показав аналіз даних, споживання піддослідними тваринами кормів із розрахунку на 1 кг приросту живої маси тіла, бички II, III і IV дослідних груп порівняно з контролем витрачали 8,2; 7,8 і 8,2 к. од., що на 5,0–10,0 % менше (1-й дослід) та на 1,0–8,9 % – у 2-му досліді. Стосовно споживання протеїну – дослідні бички порівняно з контрольними споживали його з розрахунку на 1 кг приросту менше на 1,5–5,5 % (1-й дослід) та 1,5–9,9 % (2-й дослід), що є неадекватним різниці у показниках продуктивності між тваринами дослідних і контрольних груп.

У цьому плані привертає на себе увагу вищий рівень перетравності сухої і органічної речовини, сирого протеїну, БЕР, жиру та клітковини ($P > 0,05-0,01$) у бугайців дослідних груп порівняно до контрольної в обох експериментах. Також поряд із зростанням перетравності поживних речовин в організмі бугайців дослідних груп порівняно з контрольними відзначено і значно вищий баланс азоту як у першому, так і другому досліді.

Виходячи з того, що 1 г азоту, відкладений у тілі молодняка великої рогатої худоби, забезпечує синтез 6,25 г протеїну, або 24–25 г приросту маси тіла, можна зробити висновок, що саме цей фактор є визначальним у стимуляції росту бугайців дослідних груп у наших експериментах.

Зокрема, в рубцевій рідині бугайців контрольної групи нами виявлено значно нижчий рівень загального і білкового азоту та більший вміст аміачного азоту, ніж у вмісті рубця отриманого від тварин дослідних груп, що свідчить про виражену позитивну метаболічну дію прожареного і по-

дрібненого зерна кормових бобів, люпину, сої та цеолітовмісних туфів на рубцеву мікрофлору.

Тварини, яким згодовували комбікорми із вмістом високобілкових добавок і цеолітових туфів, мали не лише вищу інтенсивність росту, але й кращі показники м'ясної продуктивності та якості.

Туші, отримані при забої бугайців, мали добре розвинуті такі відруби, як спина, попереk та задня частина. При обвалюванні півтуш тварин дослідних груп вони мали більшу кількість їстівної м'якоті, у складі якої на м'ясо вищого та першого сортів припадало понад 50 %.

У тушах дослідних груп тварин виявлено менший відсоток неїстівних частин (кісток, сухожилків, хрящів) та вищий вміст їстівної м'якоті на – 0,2-0,9 % порівняно з бугайцями контрольної групи. Крім цього м'ясо отримане із туш бугайців дослідних груп порівняно до контрольних характеризувалося вищим вмістом білка на 1,8–4,5 % у 1-ому досліді та на 0,4–2,1 % у 2-ому досліді, а також отримало вищі оцінки при дегустації.

Отже, використання в комбікормах відгодівельного молодняка великої рогатої худоби спеціалізованих м'ясних порід у зимово-стійловий період у західному Лісостепу України добавок прожареного подрібненого зерна кормових бобів, сої і люпину вітчизняних сортів та введення до їх складу цеолітовмісних туфів Берестовецького родовища Рівненської області дає можливість покращити поживність та збалансованість раціонів за вмістом енергії, протеїну, жиру, макро- і мікроелементів і тим самим істотно підвищити м'ясну продуктивність тварин, покращити якість яловичини.

Разом з тим слід зазначити, що найбільш оптимальний метаболічний і продуктивний ефект дає використання у раціонах відгодівельних бугайців абердин-ангуської породи у зимово-стійловий період на силосно-концентратних раціонах в умовах західного Лісостепу України комбікорм із вмістом у %: подрібнена фуражна пшениця – 40; подрібнений ячмінь – 30; висівки пшеничні – 10; прожарене і подрібнене зерно сої сорту Юг 30–15; цеолітовмісні туфи Берестовецького родовища Рівненської області – 3,5; кухонна сіль – 1,5.

УДК 636.084:636.22/.28

МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ ПРИ ГОДІВЛІ СИЛОСОМ ІЗ СУМІШІ СОРГО-СУДАНСЬКОГО ГІБРИДУ ТА СОЇ

Л. М. Рейнштейн

Інститут сільського господарства Криму НААН

У кормовиробництві Кримського регіону кукурудза, внаслідок її вибагливості до умов зрошення, використовується недостатньо широко для виробництва силосу. За даними Головного статистичного управління АР

© Л. М. Рейнштейн, 2012